

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De nouitio tentato, & per nocturnam visionem duarum viarum ad vitam
reducto, cap. 53

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

canonicas, venissetq; ad ostium cellæ, sensibilibiter, & tam grauitè scapulis diabolus illum depressit, vt cōpelleretur residere & quiescere. Factus monachus, tã fortis & tam feruens est in ordine effectus, vt tædere nesciret, quacumque specie acediæ impugnatus.

CAPVT LIII.

ABBAS Philippus de Ottirburg. reculit Abbati nostro de quodam suo nouitio tentationē satis grauem, & sola Dei reuelationē sedatam. Cū enim idem nouitius tam grauitè esset tētatus, vt à nullo hominum posset consolari, & firmum cœpisset propositum recedendi, eadem nocte, qua de manè ad seculum redire voluit, tale somnium vidit: Visum est ei, quia staret ante ostiū portæ, de qua duas hinc inde considerauit vias exire; vna ex illis vergebat ad dexteram, altera ad sinistram; vtraque tamen ducebat in siluam oppositam. Stante nouitio in biuio, cū dubitaret quam illarum eligeret, senem quēdam cominus stare conspexit, cui sic ait: Bone vir si nosti, ostende mihi quæ ex his duabus vijs sit rector, & ad ambulandum commodior. Ad quod ille respōdit: Ego plenè & bene te expediam. Via hæc, quæ est à dextris, in nemore per breue spatium spinosa est, inæqualis, lutosa, & aspera; postea sequitur cāpus amœnissimus, longus, planus, varijsque floribus decoratus. Via verò quæ est à sinistris, in silua quidem commoda est, plana, sicca, lata, & bene trita, satisque deliciosa; sed non longa, cui campus mox continuatur longus, scopulosus, lutosus, & asperrimus, etiam ipsi visui horrendus. Ecce totum prædixi tibi, quodecunque volueris elige. Hoc dicto nouitius expergefactus est, non dubitans visionem propter se factam, vt pōte bene suę tentationi congruentem. APOLLONIVS: Vellem scire interpretationem huius visionis. CÆSARIVS: Via ad dexteram, vitam signat monasticam & spiritualem; via ad sinistram, vitam secularem atque carnalem; silua, præfens vita est, in qua more arborum homines crescunt per aetatem, & succiduntur per mortem. Vtraque vita breuis est, siue monastica sit siue secularis: illa in præ-

senti

*Matt. 7.**Act. 14.**Psal. 54.*

fenti spinosa est, per rigorem ordinis, inæqualis per multimodam tentationem, lutosa per humilitatem subiectionis, angusta per raritatem voluntarię paupertatis: Angusta portã & arcta via est, quę ducit ad vitam, quę per dexteram designata est. Campus verò longus & amœnus paradifus est, quam per multas tribulationes oportet nos introire. E contra, vita secularis atque carnalis, quã sinistra designat, eo quòd ad sinistram Christi in se gradientes ducat cum hædis iudicandos, in præfenti commoda est, ob carnis necessaria, plana propter prospera, sicca propter inobedientiam, lata & bene trita, eo quòd multi ambulent per eam, deliciosa propter concupiscentiam oculorũ. In hunc modum visum interpretans, à tentatione apostasię liberatus est, atque a pusillanimitate spiritus & tempestate. APOLLONIUS: Satis est mirabile, quòd Deus tam efficaciter spiritum instruit hominis dormientis. CÆSARIUS: Recordor nunc cuiusdam novitij vigilando quidem satis tentati, & per visum nocturnum, non minori virtute, ab eadem tentatione liberati.

CAPVT LIIII.

ALNA domus est ordinis nostri in Flandria sita, cuius mentionem feci in distinctione prima, cap. 6. in hac ante non multos annos miles quidam nobilis, Gerardus nomine, de Castro Tuino oriundus, conuersus est; cumque novitius in choro nouitiorum staret, & clamores monachorum in choro superiori super caput suum cantantium frequenter exciperet, tentari cœpit. Amplius tamen caput eius turbabatur, quotiens Alleluja catabatur, in illo maxime voces exaltari solent; & factus ex hoc pusillanimitis, accessit ad Priorem, & ait: Domine Prior, caput meũ doleo, nec diutius tantũ clamorem super caput meũ tolerare pòtero. Cui Prior verba quedã consolationis impendit, sed parũ illi profuit. Nocte quadam, cum maxime de hoc novitius tentaretur, vidit se in somnis à quibusdã militibus, aliquãdo inimicis suis, undique vallatum, nec aliquod refugij superesse subsidium: